

Maturitní okruhy a témata profilové části MZK – ústní zkouška Český jazyk a literatura pro školní rok 2025/2026

Okruhy k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury vycházejí ze školního seznamu literárních děl.

- 1) **Nejstarší literární památky** – vznik a historie Bible, Starý a Nový zákon, Knihy Mojžíšovy v hebrejském písemnictví, tóra, evangelia, apokalypsa, rozbor díla na základě vlastní četby
- 2) **Humanismus a renesance v české literatuře** – vysvětlí pojem reformace, renesance, humanismus, Jednota bratrská – J. Blahoslav, charakterizuj dobu – společensko-historické pozadí, umění doby – hl. památky, renesance v literatuře, S. Flaška z Pardubic
- 3) **Humanismus a renesance ve světové literatuře** - vysvětlí pojem reformace, renesance, humanismus, charakterizuj dobu – společensko-historické pozadí, umění doby – hl. památky, renesance ve světové literatuře. W. Shakespeare, Boccaccio, M. de Cervantes – život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby.
- 4) **Baroko** – vysvětlí pojem baroko, charakterizuj dobu – společensko-historické pozadí, umění doby, J. A. Komenský – život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby
- 5) **Klasicismus** – vysvětlí pojem klasicismus, uveď hlavní znaky směru, společensko-historické pozadí doby a myšlenkové proudy doby. Molière – život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby
- 6) **Romantismus ve světové literatuře** - hl. znaky směru, znaky romantického hrdiny, romantismus ve světové literatuře - V. Hugo, A. S. Puškin, E. A. Poe - život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby
- 7) **Romantismus v české literatuře** - hl. znaky směru, znaky romantického hrdiny, romantismus v české literatuře, K. H. Mácha, K. J. Erben, B. Němcová – rozbor díla na základě vlastní četby
- 8) **Realismus v české literatuře** - hl. znaky směru, znaky realistického hrdiny, realismus v české literatuře – májovci, ruchovci, lumírovci, J. Neruda, J. Zeyer, bratři Mrštíkové – rozbor díla na základě vlastní četby
- 9) **Realismus ve světové literatuře** - hl. znaky směru, znaky realistického hrdiny, realismus, naturalismus, E. Zola, G. Flaubert, Ch. Dickens, rozbor díla na základě vlastní četby
- 10) **Moderní literární směry přelomu 20. a 21. století** - důraz na expresionismus v literatuře, F. Kafka, život a dílo autora, hl. znaky jeho tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 11) **Česká moderna** – F. Gellner, P. Bezruč, V. Dyk - život a dílo autorů, hl. znaky jejich tvorby, hlavní znaky České moderny, společensko-historické pozadí doby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 12) **1. sv. válka v české literatuře** – vliv války na literaturu a umění, společensko-historické pozadí, legionářská tvorba. J. Hašek – život a dílo autora, rozbor díla na základě vlastní četby

- 13) 1.sv.válka ve světové literatuře** – vliv války na literaturu a umění, charakterizuj dobu – společensko-historické pozadí, F.S.Fitzgerald, E.M. Remarque, R.Rolland, A.de Saint Exupéry hl.znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 14) Demokratický proud v literatuře** – hlavní směry a proudy v literatuře s důrazem na demokratický proud ve 30.letech 20.století - K.Poláček, K.Čapek – život, členění tvorby a hl.znaky, rozbor díla na základě vlastní četby
- 15) Hlavní umělecké směry a proudy v literatuře ve 30.letech 20.století** - psychologická literatura, katolický směr, humoristická tvorba, expresionismus – J.Havlíček, Z.Jirotka, L.Klíma – hl.znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 16) 2.sv.válka v české literatuře** – vliv války na literaturu a umění, charakteristika doby - L.Fuks-magický realismus, J.Otčenášek – hl.znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 17) 2.světová válka ve světové literatuře** – vliv války na literaturu, charakterizuj dobu – společensko-historické pozadí, J.P.Sartre, J.Heller, W.Styron – hl.znaky jejich tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 18) Umělecké směry a proudy ve světové literatuře po roce 1945 - postmodernismus**, magický realismus, beatnici, fantasy, ohlasy na totalitní režimy - vizionářská tvorba, charakteristika uměleckých směrů, hlavní znaky doby. S.Becket, U.Eco, D.Brown, V.Nabokov, G.G.Marquéz, J.R.R.Tolkien, G.Orwell
- 19) Česká poezie po r.1945** – charakter doby a její vliv na literaturu, J.Seifert, nositel Nobelovy ceny, život a dílo, členění tvorby a její znaky, rozbor díla na základě vlastní četby
- 20) Česká literatura po r.1945 - oficiální** – charakter doby a její vliv na literaturu, B.Hrabal - život a dílo, hl.znaky jeho tvorby, rozbor díla na základě vlastní četby
- 21) Česká literatura po r.45- samizdatová a exilová** - charakter doby a její vliv na literaturu, literatura oficiální, samizdatová, exilová. O.Pavel, A.Lustig, J.Škvorecký, K.Kryl - rozbor díla na základě vlastní četby
- 22) Současná česká literatura** – hl.znaky současné literatury, J.Loukotková, M.Viewegh – přitažlivost jejich tvorby pro dnešního mladého čtenáře, rozbor díla na základě vlastní četby
- 23) Absurdní drama v české literatuře** – co je drama a jak se člení, vysvětlení pojmu absurdní drama, dramatická tvorba V.Havla- život a dílo, rozbor díla, S. Becket – život a dílo, rozbor díla na základě vlastní četby
- 24) Postmoderní česká literatura** – hl. znaky uměleckého proudu v díle M.Kundery - zakladatele postmodernismu, rozbor díla na základě vlastní četby

Témata k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury tvoří školní seznam literárních děl, ze kterého si každý žák vybírá 20 témat žakovského seznamu literárních děl k vylosování před zahájením ústní zkoušky.

Světová a česká literatura do konce 18. století (min. 2 díla)

1. Jane Austenová – Pýcha a předsudek
2. Giovanni Boccaccio – Dekameron
3. Miguel de Cervantes y Saavedra – Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha
4. Dalimilova kronika
5. Smil Flaška z Pardubic – Nová rada (poezie)
6. Homér – Odysseia
7. Jan Amos Komenský – Labyrint světa a ráj srdce
8. Molière – Lakomec
9. William Shakespeare – Romeo a Julie (drama)
10. William Shakespeare – Hamlet (drama)
11. William Shakespeare – Zkrocení zlé ženy (drama)
12. Jonathan Swift – Gulliverovy cesty

Světová a česká literatura do konce 19. století (min. 3 díla)

13. Honoré de Balzac – Otec Goriot
14. Karel Havlíček Borovský – Křest sv. Vladimíra (poezie)
15. Charles Dickens – Oliver Twist
16. Fjodor Michajlovič Dostojevskij – Zločin a trest
17. Karel Jaromír Erben – Kytice (poezie)
18. Victor Hugo – Bídníci
19. Victor Hugo – Chrám Matky Boží v Paříži
20. Alois Jirásek – Psohlavci
21. Karel Hynek Mácha – Máj
22. Guy de Maupassant – Kulička
23. Alois a Vilém Mrštíkové – Maryša (drama)
24. Božena Němcová – Babička
25. Božena Němcová – Divá Bára
26. Jan Neruda – Balady a romance (poezie)
27. Jan Neruda – Povídky malostranské
28. Edgar Allan Poe – Jáma a kyvadlo
29. Edgar Allan Poe – Černý kocour
30. Alexandr Sergejevič Puškin – Evžen Oněgin
31. Josef Kajetán Tyl – Strakonický dudák (drama)
32. Oscar Wilde – Obraz Doriana Graye
33. Émile Zola – Zabiják
34. Julius Zeyer – Tři legendy o krucifixu

Světová literatura 20. a 21. století (min. 4 díla)

35. Samuel Beckett – Čekání na Godota (drama)
36. Dan Brown – Šifra mistra Leonarda
37. Albert Camus – Cizinec
38. Arthur Conan Doyle – Pes baskervillský
39. Umberto Eco – Jméno růže
40. Joseph Heller – Hlava XXII.
41. Ernest Hemingway – Stařec a moře
42. Francis Scott Fitzgerald – Velký Gatsby
43. Gabriel García Márquez – Sto roků samoty
44. Allen Ginsberg – Kvílení (poezie)
45. Vladimír Nabokov – Lolita
46. George Orwell – Farma zvířat
47. Erich Maria Remarque – Na západní frontě klid
48. Romain Rolland – Petr a Lucie
49. J. K. Rowlingová – Harry Potter a kámen mudrců
50. Antoine de Saint- Exupéry – Malý princ
51. Jerome David Salinger – Kdo chytá v žitě
52. Andrej Sapkowski – Zaklínač (Poslední přání)
53. Jean Paul Sartre – Zed'
54. John Steinbeck – O myších a lidech
55. William Styron – Sophiina volba
56. J. R. R. Tolkien – Pán prstenů (Společenstvo prstenu)

Česká literatura 20. a 21. století (min. 5 děl)

57. Petr Bezruč – Slezské písně (poezie)
58. Evžen Boček – Poslední aristokratka
59. Karel Čapek – R. U. R. (drama)
60. Karel Čapek – Bílá nemoc (drama)
61. Viktor Dyk – Krysař
62. Ladislav Fuks – Spalovač mrtvol
63. František Gellner – Po nás ať přijde potopa (poezie)
64. Patrik Hartl – Prvok, Šampón, Tečka a Karel
65. Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
66. Václav Havel – Audience (drama)
67. Jaroslav Havlíček – Petrolejové lampy
68. Bohumil Hrabal – Obsluhoval jsem anglického krále
69. Bohumil Hrabal – Ostře sledované vlaky
70. Zdeněk Jirotka – Saturnin
71. Franz Kafka – Proměna
72. Franz Kafka – Zámek
73. Ladislav Klíma – Utrpení knížete Sternenhocha
74. Karel Kryl – Bratříčku, zavírej vrátka (poezie)
75. Milan Kundera – Směšné lásky
76. Jarmila Loukotková – Navzdory básník zpívá
77. Arnošt Lustig – Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou
78. Ivan Olbracht – Golet v údolí

79. Jan Otčenášek – Romeo, Julie a tma
80. Ota Pavel – Smrt krásných srnců
81. Karel Poláček – Bylo nás pět
82. Jaroslav Seifert – Morový sloup (poezie)
83. Zdeněk Svěrák, Ladislav Smoljak – Dobytí severního pólu (drama)
84. Josef Škvorecký – Zbabělci
85. Radka Třeštíková – Bábovky
86. Vladislav Vančura – Markéta Lazarová
87. Michal Viewegh – Báječná léta pod psa

Seznam 20 témat žákovského seznamu literárních děl k vylosování před zahájením ústní zkoušky musí splňovat následující kritéria:

- min. 2 básnická díla
- min. 2 dramatická díla
- min. 2 prozaická díla
- max. 2 díla od jednoho autora

Vypracovala: Mgr. Michaela Marešová

.....

Projednala a schválila metodická komise dne 29. 8. 2025

Předseda MK: Mgr. Olga Janičatová

.....

Schváleno ředitelkou školy:

.....

